

ТАКРИЗ

ба автореферати Саторова Мавлуда Қахоровна дар мавзӯи «Шароитҳои педагогии ташаккули фарҳанги ҳуқуқии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар раванди таълиму тарбия», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва маориф (илмҳои педагогӣ) пешниҳод гардидааст

Ташаккули маърифати ҳуқуқии наврасону ҷавонон яке аз масъалаҳои муҳими раванди таълиму тарбияи замони муосир ба ҳисоб меравад. Вобаста ба мубрамияти масъалаи мазкур дар замони имрӯзаи сард гаштани муносибатҳои байналмиллалӣ, паёмадҳои ноҳуши сиёсату ҳуқуқӣ, ҳамзамон иқтисодиву фарҳангӣ сохторҳои давлативу ҷамъиятӣ, муассисаҳои таълимӣ, фарҳангиву фароғатӣ, ислоҳӣ ва ғайраҳо ҳарчи бештар муваззаф гашта истодаанд, ки садди роҳи қачрафторихи хурду бузурги иҷтимоӣ гирифта шаванд. Аз ин лиҳоз муҳаққиқони соҳаи педагогика низ дар баробари ҳуқуқшиносон ба умқи масъалаи мазкур диққати махсус дода, дар заминаи дастоварду қомебиҳои илмӣ ва санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии танзимкунандаи рафтору кирдор меҳоханд маърифати ҳуқуқии шогирдонро баланд бардошта ба ин васила ҳарчи бештар шумори қиояту қиоятқориро қам намоянд. Вобаста ба ин мақсад, муаллифи рисолаи омодагашта қиҳати беҳбудӣ бахшидан ба таълиму тарбияи хонандагон ва баланд бардоштани маърифати ҳуқуқии онҳо ба сарчашмаҳои илмӣ ва воқеаҳои ҳаётӣ тақя қарда мавзӯи ҳешро тарҳрезӣ намудааст.

Зимни тарҳрезии мавзӯи рисолаи илмӣ ба қанбаҳои назариявӣ ва амалии ташаккули маърифати ҳуқуқии хонандагони синфҳои болоӣ диққат дода, якҷаънд норасоихоро ошқор намудааст. Аз қумла:

а) аҳамияти ҳосаи фарҳанги ҳуқуқӣ дар ҳаёти инсонӣ муосир ва омӯзиши нопурраи илмӣ он;

б) аҳамияти зиёди фарҳанги ҳуқуқӣ дар иҷтимоигардонии хонандагони синфҳои болоӣ ва таваҷҷуҳи ноқифоя ба ташаккули он дар амалияи таълиму тарбия;

в) зарурати ташкили мунтазами раванди тарбияи ҳуқуқӣ ва нопуррагии чорабиниҳои тарбияи ҳуқуқӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ.

Норасоии зикршуда аз аҳамиятнокии мавзӯ ҷаллат дода, бобати ҳаллу фасли ин масъалаҳо аз илмҳои педагогика, психология ҳуқуқшиносӣ ва ҷомеашиносӣ тақозо мекунад, ки ҷанбаҳои гуногуни фаъолияти таълимии хонандагон ба мисли иҷтимоигардонӣ ва тарбияи ҳуқуқии онҳо омӯхта шуда, роҳҳои ташаккули он дар раванди таълим мавриди тадқиқоти ҳаматарафа ва маҷмӯавӣ қарор дода шавад.

Аз ин лиҳоз мавзӯи рисолаи илмии тақризшаванда бахшида ба масъалаҳои маърифати ҳуқуқии хонандагон, масъалаи басо муҳиму мураккаби илмӣ ва хеле ҷолиби диққат буда, ба таҳқиқоти муҷаммад ва доғи рӯз маҳсуб будани он ҷаллат медиҳад. Муаллиф дар таълифи рисолаи мазкур дар баробари ба осору афкор ва ақидаҳои олимони тоҷик инчунин аз асарҳои файласуфон, ҳуқуқшиносон, педагогҳо, сиёсатшиносон, психологҳои рус ва кишварҳои аъзои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил оид ба масъалаи тарбияи ҳуқуқии насли наврас ба таври фаровон истифода бурда аст.

Асоснокии натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои дар рисола пешниҳод гардида, бо концепсияи илмии педагогӣ, усулҳои назариявӣ ва эмперикии таҳқиқот, инчунин таҳлили шароит ва натиҷаҳои корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ, тасдиқи нуктаҳои дар фарзияи таҳқиқот пешниҳод гардида, истифодаи усулҳои таҳқиқоти илмӣ ба вазифаҳои марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

Фарҳанги мутаносиби унвонҷӯ имконият додааст, ки ӯ тибқи шиносномаи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва маориф (илмҳои педагогӣ) дастгоҳи илмӣ диссертатсияро таҳия намояд, ки он мавқеи дурусти муаллифро нисбати коркарди рисола, хусусиятҳои амалигардӣ ва асоснокии натиҷаҳоро инъикос менамояд.

Дар маҷмӯъ рисолаи ба дифоъ пешниҳоднамудаи муаллиф ба доираи талабот мувофиқ карда шудааст ва эроди ҷидди ро талаб намекунад. Мазмуни асосии он дар бобҳои диссертатсия гирд оварда шуда, мантиқан ифодагарӣ натиҷаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалии муаллиф мебошад, ки дар баланд бардоштани маърифати ҳуқуқии хонандагон беасар нахоҳад монд.

Дар заминаи андешаҳои болозикр хулоса кардан мумкин аст, ки диссертатсияи Саторова М.Қ. кори таҳқиқотии мустақилона анҷомёфтаи илмиву таҳассусӣ буда, ба талаботи Низомнома оид ба “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ”- и ҚОА- и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ гардидааст, пурра ҷавобгӯй буда, муаллифи он ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва маориф (илмҳои педагогӣ) сазовор аст.

Охунов Башер Хуҷақулович
Номзади илмҳои педагогӣ,
Муовини ректори Донишкадаи
тиббӣ-иҷтимоии Тоҷикистон

Handwritten signature